

ORVOSI INTERJÚ

Dr.Heim Szilvia
PTE ÁOK Alapellátási Intézet

ORVOS-BETEG KAPCSOLAT

A JÓ ORVOS?

72% Orvos-beteg kapcsolat

28 % Tudás és készségek

ALAPELVEK

ORVOS által **IRÁNYÍTOTT** beszélgetés.

A hallott információn kívül, mindegyik érzékszervünkre szükség van.

PROBLÉMAORIENTÁLT ÖSSZEGZÉS.

Az orvos-beteg találkozás célja

1. Hatás a betegre és a gyógyulási folyamatra

- Pozitív hatással lenni a betegre és az adaptációs folyamatra
- Önismeret
  - Ön-feltárás
  - Ön-megfigyelés
- A beteg megfigyelése és meghallgatása

2. Növelni a beteg bizalmát

„A bizalom az elkerülhetetlen szükség”

Speciális megfontolások:

- Kölsönös bizalom
- A beteg hite az orvosban
- Kölsönös tisztelet
- A kommunikáció képességének és a megértésnek a kölcsönös érzése
(*Froelich & Bishop, 1977*)
- **Magabiztosság**
(*Enelow & Swisher, 1986; Lacombe, 1993*)

3. A beteg körülményeinek, elgondolásainak a megértése

- Mit érez a beteg az állapotával kapcsolatban? Mit érez az orvosával kapcsolatban?
- Nyitott kérdések / állítások
- Empatikus válaszadás
- Bevonni a beteget a kezelés folyamatába
  - Új bizonyítékok a stressz, az immunrendszer válaszreakciói és a pszichoszociális hatások összefüggéséről
(Blenck, Buck & Rosenthal, 1986)
  - A beteg autonómiához való joga elfogadott, mint jogos erkölcsi igény
(Purtilo, 1993)

4. Információ átadása, megerősítés, támogatás és iránymutatás

- Akkor hallja meg a páciens, ha a kapcsolat **bizalomra és kölcsönös megértésre** épül

Egyediség és egyéniség

Integrált Orvosi Interjú

**Beteg- ↔ Orvos-
Központú Központú**

<i>Nondirectiv</i>	<i>Directiv</i>	<i>Nondirectiv</i>	<i>Directiv</i>
Kapcsolat	Fókusz	Orvosi	A betegség
építés ↔	a beteg ↔	Megfontolások ↔	folyamatának
	történetén	feltárása	azonosítása

Pszichoszociális ↔ Biomedikus

AZ INTERJÚ FÁZISAI

1. **BEVEZETŐ FÁZIS, TÉMA FELVEZETÉSE** (találkozás megnyitása)
2. **A BETEG ELBESZÉLÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE** (információ gyűjtése)
3. **SPECIÁLIS INFORMÁCIÓ GYŰJTÉSE** (speciális információ és fizikális vizsgálat)
4. **INTERJÚ BEFEJEZÉSE** (magyarázat és tervezés)
5. **ZÁRÓ FÁZIS** (találkozás zárása)

1. BEVEZETŐ FÁZIS

- Ismerjük és használjuk a beteg nevét
- Bemutatkozunk
- Köszöntjük a beteget
- Kényelembe helyezzük a beteget (megnyugtatás)
- Biztosítjuk a bizalmas, kényelmes légkört
- Megadjuk a kommunikáció megfelelő kereteit
- Megállapítjuk, hogy a beteg tisztában van-e a szituációval
- Tisztázzuk a rendelkezésre álló időt
- Megbeszéljük a tervet

2. A BETEG ELBESZÉLÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE

Beteg-központú rész

Nyitott kérdéssel vagy állítással indítunk

Tartalmazhat bármilyen információt (kb. az első 30 sec.)

Megfigyeljük a non-verbális jeleket és a látható tüneteket

Kifejezzük érdeklődésünket

BÁTORÍTJUK AZ INFORMÁCIÓ SZABAD ÁRAMLÁSÁT

Specifikus nyitott-végű válaszok használata

SPECIFIKUS NYITOTT-VÉGŰ VÁLASZOK:

1. **CSEND**
2. **Non-verbális válaszok**
3. **Neutrális megnyilatkozás vagy folytatás**
4. **Reflektálás vagy visszhangozás**
5. **Nyitott-végű kérdések vagy óhajok**
6. **Rövid összegzés**

MEGFONTOLÁSOK:

- **Kerüljük az olyan viselkedést, mely idő előtt félbeszakítja a szabad információ áramlást:**

orvos-központú rész előhozása;

helytelen félbeszakítás;

a beszélgetés témájának megváltoztatása

- **Nyitott-végű kérdések nem megfelelőek:**

gyermek; serdülő;

demenciával élő páciens; súlyosan beteg vagy súlyos akut páciens

3. SPECIÁLIS INFORMÁCIÓ GYŰJTÉSE

Beteg-központú rész

- Az orvos (a kérdező) aktívabbá válik és **az információ áramlást specifikus irányba tereli**
- Teszteli hipotézisét a beteg történetének jelentéséről
- Nyitott-végű állítások még mindig használhatóak

Orvos-központú rész

- Értékeli a korábbi hipotéziseket és újakat alakít ki
- Fokozatosan egy inkább zárt-végű kérdések és válaszadások
- Fókuszál a beteg lehetséges betegségének, problémájának specifikumaira

FIZIKÁLIS VIZSGÁLAT

- ⇒ Az információk a páciens körülményeiről, háttéréről és tüneteiről gyakran párhuzamosan érkeznek

Orvos-központú rész

Az általánostól a specifikus felé halad:

- **Egyszerű kérdések használata**
- **Ne szuggeráljuk a választ saját szavainkkal, tónusunkkal vagy non-verbális kommunikációinkkal**
- **Adjunk esélyt alternatív válaszlehetőségnek is**
- **Ne szakítsuk félbe az adatgyűjtést**
- **Adjunk egyforma érdeklődést a történet minden aspektusának**
- **Ne zavarjuk össze a beteget szakmai kifejezések használatával**
- **A beszélgetés legyen egybehangzó a páciens intellektuális, nyelvi, kulturális, szociális háttérével, stílusával**

4. AZ INTERJÚ BEFEJEZÉSE

Orvos-központú rész

- **Megfelelő mennyiségű és típusú információ adása**
- **A megfelelő megértés elérése**
  - kifejezett kategorizálás, összegzés, ismétlés, vizuális módszerek
- **Kölcsönös megértés elősegítése:**
  - beteg perspektívájának bevonása (lehetőség adás az érzelmek és reakciók megélésére)
- **Tervezés: megosztott döntéshozatal**
  - Döntés a lehetséges betegségről, diagnosztikus és terápiás folyamatról (inkább javaslat, mint utasítás, kölcsönösen elfogadható terv megtárgyalása)

5. ZÁRÓ FÁZIS

Visszatérés a **beteg-központú** atmoszférához:

- Az orvos a beteg tudtára adja, hogy a találkozás hamarosan véget ér
- Érdeklődés, hogy van-e a betegnek még további megbeszélni valója
- Megállapítja hogyan zajlott az interjú
- A beteg egyetértésének és elégedettségének leellenőrzése
- Következő találkozó
- Elköszönés

HIBÁK 1.

„MIÉRT...” kérdések

(Miért vált el ?)

A beteget azonnal számvetésre, színvallásra kényszeríti.

A kérdésre adott „őszinte” válasz valami hibát fed fel benne, defenzívába kényszerül.

(Szívesen beszélne a válaszáról ?)

HIBÁK 2.

SZUGGESZTÍV kérdések

(Amikor beszélt láttam, hogy dobolt az ujjáival, ideges?)

Felszínes információt ad, őt ne provokálják.

„Ráhagyja” az orvosra, csak mélyebbre ne menjen.

(Milyen a fizikai és lelki megterhelése mostanában ?)

HIBÁK 3.

DIREKT kérdések

Csak **ritkán** használjuk !

Pontosításra, a válasz egyértelműsítésére.

(Milyen színű volt a köpete ?)

Kevés információt nyújt.

HIBÁK 4.

Nem jelzett témaváltás !

(Autószereléssel foglalkozik még?

Javítsa meg a kocsimat !)

Zavart okoz a kapcsolatban.

„Szét esik” az interjú.

**A LEGFONTOSABB ORVOSSÁG AZ
ALAPELLÁTÁSBAN AZ
ORVOS MAGA.**

(Bálint Mihály)

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

